

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m.

Felelős kiadó: DRENYOVSKY JÁNOS Kispest, Thököly-út 18.

Megjel. havonta.
Előfizetési ára:
1 évre 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.*

A jubileumi közgyűlés ünnepi határozata.

A magyarhoni ág. hitv. evangélikus Misszióegyesület megalakulása 30. éve fordulója alkalmával Isten iránti háláját és magasztalását az apostol szavaival fejezi ki: Ótöle, Óáltala és Óreánézve vannak mindenek. Övé a dicsőség mindörökké Ámen. (Róm. 11, 35.)

Ótöle vannak azok a dolgok, melyek az utóbbi 5 év alatt Isten dicsőségére lettek. Ótöle lettek, Aki nem nézte gyarló emberi munkánkat, hanem a hibákat jórafordítva dicsőséget szerzett magának az Egyházban. Most sem azért ünnepelünk, hogy emberi munkát és alkotást dicsérjünk, hanem mert minden Óáltala lett ami lett. Minden esztendő szolgálata, igehirdetése, konferenciája, irodalmi terméke, anyagi áldozata, az evangelizációk, a Gyermekszövetség, Népfőiskola és az új misszionárius beállítása és kiküldetése, minden Óáltala lett, hogy több legyen a világosság az emberi szívekben és terjedjen Isten királysága.

Az egyesület bölcsőjénél kettős szempont lebegett az alapítók szeme előtt. A hazai lelkek ébresztése és a missziót hitvallási alapon folytatni. Amikor Isten iránti mély hálával gondolunk az alapítókra, azok munkájára, az élők és holtak drága emlékére mélységes bűnbánattal kell bevallani, hogy minden statisztikai szám, minden szép eredmény ellenére is hűtlen szolgák voltunk. A kettős cél megnevelésért sok-sok megerőtlenedett imádság oka, sem hideg, sem meleg munka, szűkkeblű szívünk eredménye. Minden emberi jószándék mellett is kénytelenek vagyunk belátni, hogy még mindig sok mulasztás terhel minket és még mindig vádol a misszió. Még mélyebbre hanyatlik bűnbánó fejünk, ha többi hazai felekezeti misszió munkájára tekintünk. Orcánk pirulásával állunk Isten irgalmas szeme elé s Szentlelke által kérjük a kegyelmet, mely felráz, felébreszt, megújít és mélyebb odaadásra kötelez.

Végtelen boldogság tölti el szívünket, hogy Isten minden emberi gyarlóságunk mellett is mer ránk bízni munkát. Gyermekei hálával és örömmel fogadjuk el az utolsó 5 esztendő minden áldását, azok közül is a legnagyobbat, Kunos Jenő lelkésztestvérünk elhívását. A magyarhoni evangélikus Misszióegyesület az ő személyével kapcsolatban ez ünnepi közgyűlésen kimondja, hogy őt magáénak tekinti úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban. Noha a finn testvérnép missziói társasága kötelékében indul el Kínába, mi mégis kötelességünknek érezzük, hogy őt mindenben támogassuk és felkérjük ünnepélyesen, hogy kiépítse az önálló magyar missziói terület lehetőségeit.

A Misszióegyesület őt, mint misszionáriusát, a mai napon beiktatta és gondoskodik, hogy a magyar evangélikus lelkészek státuszába, mint rendes tag felvétessék.

Ugyancsak az ő személyével kapcsolatosan elsőrendű feladatának tekinti, hogy itthon kiépítse a missziói lelki háttért. Erre tőle telhetőleg munkást állít be, tagokat gyűjt és imádkozó lelkek felelősségét ébresztgeti. Ebben az irányban felkeresi egyházunk püspökét és megértő támogatásukat kéri.

Erre gondolva hálás szívvel emlékezünk meg arról, hogy a legutóbbi zsinatunk törvényerőre emelte e munka jogosságát és kötelességét, mit mi annál inkább kívánunk végezni, mert Isten parancsán kívül szívünk és egyesületünk buzdít rá.

Hogy ezt a munkát mindjárt elkezdjük azért az egyesület jubileumi asztalára ajándékot, munkát, terveket és elkötelezéseket hoztunk.

Letesszük azokat a munkákat, melyekkel nemcsak szükségét kívánunk pótolni, hanem drága emlékek is szolgálnak. Letesszük mesteri Gáncs Aladár emlékkönyvet Scholz László összeállításban a megboldogult munkáiból, igehirdetéseiből, tanulmányaiból és leveleiből összeállított munkát: „Serkenj fel, aki aluszol...“ Az ébredés emberének emlékére, az ébredés idején. 222 oldalnyi terjedelemben, két képpel, sok gonddal összeállított munka.

2. Azonkívül letesszük nyomtatásban Németh Gyula lelkész előadását: A Dán-hallei misszió sirjának üzenetét. Egy meghalt misszió tanulságos és korszerű üzenete ez, ami bizonytalanságokat megállít és gondolkodóba ejt, kik missziói munkát végeznek itthon vagy odakünt.

3. A harmadik ajándékunk Scherer József lelkész gyermekszíndarabja, mely külmissziói témát dolgoz fel kis gyermekek részére. A gyülekezeti munkában állók részére bizonyára nagy és rég várt ajándékot jelent a kis füzet.

Megemlítem még Turmezei Sándor lelkész tollából megjelenő Missziói Káténkat, amely missziói alapvető fogalmak tisztázásán kívül rövid tájékoztatást ad a misszió eredményeiről és egy két missziói éneket nyújt a missziói gyermekszövetségi órákra. A káté a napokban hagyta el a nyomdát.

5. Megkezdjük ezenkívül a lelki háttér kiépítését is. A megritkult sorainkat kell elsősorban kiegészítenünk, miért is taggyűjtést végzünk az egész ország területén. Örömmel jelenthetem, hogy a mai napig e mozgalom újabb 70 taggal növelte egyesületünk taglétszámát. A rendes tag évi 4 pengőt fizet (és szavazati joggal is rendelkezik), a pártoló tagok évi 2 pengőt fizetnek és részvételi joggal rendelkeznek. Minden tag a Missziói Lapokat illetményképen ingyen kapja.

Végül pedig bejelenti a M. E., hogy Isten iránti hálóját egy jubileumi sorozatban is kifejezi, mely Kínáról fog szólni. 9 előadásban foglalkozik Kínával, hogy a budapesti missziói gyülekezet és a lapunkon keresztül az egész magyar evangélikus egyházunk ismerje és tudja Kunos Jenő új munkaterületét, nehézségeit és küzdelmét.

A 9 előadás címe a következő: Nép, amely nagy örökséget kapott. 2. A kínai nép vallása. 3. A keresztyénség Kinában. 4. A mi korunk missziója Kinában. 5. Az Ur első magyar követe Kinában. 6. Hogyan irányult a finnek tekintete Kinára? Hunan földrajza. 7. Az orvos-misszió Kinában. 8. Kínai lelkészképzés. 9. A missziói iskola mód-szere.

Amikor a misszióegyesület megalakult Pozsonyban 30 évvel ezelőtt, Löw Fülöp locsmándi lelkész, az esti ünnepélyen egy különös ajándékot nyújtott át a misszióegyesület új elnökségének. Egy kis zsákban átnyújtotta gyülekezetének ajándékát. Egy zsák aprópénzt, és azt mondotta: vannak ebben ezüst és barna pénzecskék. Akad benne nagyobb de a legtöbb az apró garas. Ezeket a garasokat apró gyermekek küldik forró szeretettel és imádkozó lélekkel.

Amikor mi ezekre a könyvekre, a 70 tagunkra és arra a sok tervre gondolunk, mi is csak azt mondhatjuk, hogy apró fillérek ezek az egyház ünnepi asztalán. Apró áldozatok, a szegény asszony két fillérénél is tán kevesebbek, de forró szeretettel és imádkozó lélekkel tesszük le, hogy ezáltal is megteljünk a misszió lelkével. Hogy megújítsa a megfeszített és feltámadott dicső Urunk iránti szeretetben és engedelmisségben Egyesületünk vezetőségét és minden tiszthordozó tagját egyaránt. Tudjuk, hogy ő elég hatalmas erre, hogy reánkárassa minden áldását, mert amink van az is Őtőle és Őáltala lett.

Legfőbb óhajtásunk, hogy az elkövetkezendő esztendőök és azok munkája is mind csak az ő dicsőségét munkálják. Feléje fordul minden hálánk, minden gondolatunk, minden várakozásunk. Áldjuk Őt a multért s magasztaljuk előre a dicsőbb jövőöért. Mert Őtőle, Őáltala és őreánézve vannak mindenek. Ővé a dicsőség mindörökké.
Ámen.

30 éves mérföldkő.

Misszióegyesületünk jubileumi ünnepe. Budapest, 1939. febr. 2.

Három évtizeddel ezelőtt 1909. február 2.-án, Pozsony koronázó város ősi falai között evangélikus lelkészeknek egy kised, de lelkes csapata külmissziói egyesületet alapított. Az egyesület azóta szakadatlanul fennállott, az utóbbi években, megizmosodott, most pedig kibocsátotta Kinába az első, magyar evangélikus lelkész-misszionáriust Kunos Jenő személyében.

A magyar evangélikus külmissziói munka szempontjából történelmi jelentőségű volt a február 2-iki budapesti ünnepség. Mindenekelőtt a Missziói-Tanács tartott ülést dr. Molnár Gyula világi és Németh Károly egyházi elnök vezetése mellett. Ugy

a Missziói Tanács, mint az azt követő közgyűlés úgy határozott, hogy Kunos Jenőt a Misszióegyesület saját misszionáriusának tekinti és költségei fedezetét vállalja.

*

Az ünnepi üléssel kapcsolatban külmissziói konferencia volt következő tárgysorozattal: Hálaadó istentisztelet. Igét hirdetett Ézsaiás 54, 2—3. alapján Németh Károly esperes. Majd D. Kapi Béla püspök Márk 16, 15. és Csel. 16, 9—10. alapján misszionáriussá avatta és a kínai misszióba kibocsátotta Kunos Jenőt. Sárgaarcú, ferdeszemű ember kiált: Jer által Kinába és légy segítségül nekünk! — mondotta a püspök. Is-

ten küld missziói szolgálatra nem az emberek, Isten rendelkezik felőled, nem pedig a te elhatározásod vagy akaratos. Istennek állandóan Iesz számodra parancsa. Megmondja mindennap, hogy mit tégy vagy mit ne tégy, hova menj, hova ne menj. Tőled nem kíván egyebet, hanem csak engedelmességet.

Danhauser László titkár jelentéséből kitűnt, hogy a Misszióegyesület évi bevétele 5000 pengő, tagjainak száma 300. Az utóbbi években megsaporodtak a missziói gyermekszövevények. Ma már 75 gyülekezetben 3000 gyermek áll adományaival és imádságaival a külmisszió szolgálatában. A frontmögötti munka kiszélesítése céljából szükség volna egy állandó utazótitkár beállítására.

Délután a konferencia tovább folyt. Vargha Sándor rozsnyói esperes „A misszió lelki háttere” címen tartott előadást. A Felvidék nevében régi hűséggel üdvözölte a Misszióegyesületet, mely 30 évvel ezelőtt a Felvidék fővárosában Pozsonyban született meg. Hangsúlyozta, hogy Krisztus az ő népével van. Egy fiatal ember elhagyja hazáját, szüleit, testvéreit és a sárga arcuk közé megy. De érezni fogja, hogy Krisztus ott van vele. A hit nem álmodozás, hanem csodatévő erő. Szent tűz. Nem békesség, hanem harc. Whitefield élete végén így sóhajtott fel: Elfáradtam Úram, de nem a te munkádtól! Az amerikaiak szerint a külmisszióhoz mindenekelőtt misszionáriusok kellene. De a külmisszió gazdasági kérdés is: Sok ezer dollár van szükség. Ha bővebb az adakozás, több lesz a megtérés ott künn. Ilyenformán kiszámítható, hogy a Föld lakosságának megtérítéséhez hány millió dollár van szükség. Ez az üzleti gondolkodás azonban nem helytálló. Grönland szigetén 18 éven át meddő volt a misszió munkája. Akkor, nagy lelki ébredés indult meg s ma az egész sziget keresztény. A misszió legelsődlegesebben nem gazdasági vagy pénzkérdés, hanem Isten Szentlelkének munkája. Sokszor száz misszionárius hiába erőlködik, máskor egy hű szolga bizonyágtétele elegendő. A misszióhoz lelki emberekre és tökéletes áldozatra van szükség.

Ezután Király Lajos erdőmérnök mondott el néhány emléket abból az időből, amikor kínai hadifogoly volt. Tapasztalata szerint a kínai lélek

éhezik az evangélium után. Az egyik Kínai Ker. Ifjúsági Egyesületben találkozott kínaiakkal, akik lelki élet dolgában magasán fölötté állottak neki, aki megkeresztelt evangélikus keresztényen volt.

Elbeszélte Brech misszionárius esetét, aki éveken át törekedett a missziói mezőkre. Mikor végre kijutott zöld kigyó marta meg, amelynek marása feltétlen halálos. Csak az fájt neki, hogy egyetlen lelket sem vezethetett az Úrhoz. Ezt öntötte az Úr elé imádságában és bekövetkezett a csoda: kigyógyult a kigyómarásból.

*

Szántó Róbert kelenföldi lelkész erről a tárgyról beszélt: „A misszió mérlegén.” A misszionák küzdelmes volt a multja, nehéz a jelene és bizonytalan a jövője — mondotta. Mindazáltal a misszió utolsó 150 esztendeje olyan csudákat mutat fel, amelyeket csak az őskeresztény korban látunk. Ez a munka a jövőben sem állhat meg, hiszen a pogányság ma is tombol. A bűn által lelancolt embert csak Krisztus tudja felszabadítani. Ha ismerjük Krisztust beszélnünk kell róla. A misszióval szemben többé nincs jogosultsága a jóindulatú semlegességnek. *A misszió embereinek van igazuk. Krisztus missziói parancsot adott s ez elől nem lehet kitérni!* Caesárei Gergelyről jegyezte fel a hagyomány, hogy városában 17 keresztényen élt, mikor munkálkodni kezdett és mikor meghalt, ugyanabban a városban már csupán 17 pogányt lehetett találni. Voltak misszionáriusok, akiknek érkezésekor egyetlen keresztényen sem élt azon a területen s mikor síri álomra hunyták szemüket egyetlen pogányt sem lehetett találni ugyanott. Az én keresztényiségem és a te keresztényiséged a misszióért való imádkozásnál és adakozásnál kezdődik.

*

Végül Kunos Jenő felavatott misszionárius mondott búcsúszót. Ézsaiás 43. f.-ből olvasott fel. Megszokták kérdezni tőle: *Nem félsz Kínába menni?* Azt szokta válaszolni: Emberi természetem szerint félek, de Istenre nézve eltűnik a félelem. Isten tudta nélkül egyetlen hajunk szála sem eshetik le. *Nagy elhatározás kellett hozzá, hogy misszionárius*

légy! — mondják mások. Nem nagy elhatározáson, hanem engedelmességen múlik a dolog. A jó katona a kapott parancsot habozás nélkül végrehajtja. Akadnak, akik hitetlen beszédekkel akarják a misszionáriusnak kedvét szegni és így szólnak: *A missziói munkának úgy sincs eredménye.* A lényeges az, hogy a misszionárius el tudja imádkozni Lukács 4, 18. versét: Az Úrnak Lelke van énjemben, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szeméinek megnyílását. Az a fontos, hogy Krisztus él és tegnap és ma és örökké ugyanaz (Zsid. 13, 8.).

Kunos Jenő misszióba indulásakor

az anyagi áldozatkészség néhány ragyogó példája került nyilvánosságra. Van lelkész, aki 500 pengő évi hozzájárulást vállalt. Gyülekezetek és magán személyek évi járadék fizetésére kötelezték magukat.

A mi hű Urunk engedje valóra válni azt a vágyunkat és imádságunkat, hogy Misszióegyesületünk következő évtizede, az aktív magyar, evangélikus külmissziói tevékenység évtizede lehessen.

Menj Kunos Jenő testvérünk bátran, az Úrra nézve! Mi meg nem szűnünk itthon, dolgozni, áldozni és imádkozni érted! Veled megkezdte a magyarhoni evangélikus egyház a pogányokkal szemben fennálló nagy adóssága törlesztését.

Harmati Béla.

Az utolsó öt esztendő története.

Egy munkáról beszámolni mindig féltelmes és áhitatra indító alkalom. Még inkább ha jubileumról van szó. Különösen nehéz a lutheri keresztyének magáról beszélni. Nehéz, mert semmiféle prófétai öntudat, a misszió elhivatásnak semmiféle palástja nem tudja eltakarni szeme elől a maga munkájának nyomorúságát. De nehéz azért is magáról és munkájáról beszélni, mert féltő, hogy a tények leegyszerűsőbb felelítése magával hozza a saját cselekedeteinkben való gyönyörködés pogány érzését. Dicsőség csak az Istent illeti, mienk csupán az orcánk pirulása. Azért minden jubileum a megalázkodás és az Istennek való hálaadás órája.

Harminc esztendő az egyház és nemzetek életében egészen parányi idő. Kevés az Isten szeme előtt is. És mennyire eltörpül abban minden emberi munka és fáradság. De ugyanakkor Isten előtt minden pillanat döntő súly, mert ő a kis munkásoknak és kis dolgoknak éppen úgy Ura, mint a korszakalkotó cselekedeteké. Előtte minden egyformán kicsi és egyformán hatalmas. De nemcsak Isten szemében jelent e harminc esztendő sokat, hanem mindazoknak a szemében akik őszintén dolgoztak és dolgoznak Istenországáért. A multat és annak munkáját csak azok tudják értékelni, akik maguk is becsületes

munkát végeztek vagy végeznek. Ha ismerjük, hogy mit jelent apró dolgok elintézése, ha tudjuk, hogy mennyi szeretetre és áldozatra van szükség, hogy másokban ugyanazt a szeretetet és áldozatot felkeltsük, akkor tudni fogjuk, mit jelent 30-20-10-5 esztendőn keresztül egy munkát végezni. Azok tudják, hogy minden meggazdagodásra valaki mindig szegénységgel ráfizet. Lelkek meggazdagodására is mindig meg-szegényedett, elégedett lelkek fizettek rá. Örömmel és önként, hálából és szeretetből aziránt aki mégnagyobb gazdagságot adott nekünk és ezért lett teljesen szegénnyé éretünk. Harmincesztendő parányi idő és mégis mennyi minden volt benne.

Az én feladatomban csupán az, hogy ebből a 30 esztendőből 5 esztendőt ragadjak ki és abban mutassam meg Isten hozzánk való jóságát. Őt rövid esztendő, sok sok emberi gyarlósággal teli, de számunkra éppen annál jobban domborodik ki Isten kegyelme és célra vezető szándéka. Bűnbánat és hálaadás, fájdalomkönyvek és örömkönyvek, mulasztások és megáldatások vegyülnek össze most és mindezek felett ott tündöklék Isten drága ígérete és biztatása: Az Isten befogja tölteni minden szükségéteket az ő gazdagsága szerint, dicsőségesen a Krisztus Jézusban... Fil. 4, 19.

A 25 éves jubileumunk alkalmával megemlékeztünk azokról akik ott állottak az egyesület bölcsőjénél, az elköltözötteket halás kegyelettel, az élőket hűséges szeretettel vettük körül, kik közül most is sokakat látunk körünkben. Istenünk megtartó kegyelmét és áldását kívánjuk az ő életükre, hadd lássák a Lélekben elkezdett drága munkájuk útját továbbra is. Az egyesület 25 éves története több, közben jött akadály miatt nem készült el, de reményünk van, hogy ezek az akadályok eltűnnek és azt is letehetjük ünneplő egyesületünk asztalára.

Az utolsó öt esztendő minden egyes éve más és más arculatot viselt. Voltak olyan esztendők, melyek a túlradó örömtől és hálaadásról szóltak. De voltak olyan esztendők is, mikor Istennek hűséges munkásai dőltek ki itthon és kint a munkamezőn, s ezért az egyesület zászlórúdján fekete zászlót lengetett a szél...

Anélkül, hogy az egyes esztendőkben lefolyt munkát részletesen ismertetném, legyen szabad csak az esztendő jellegzetes vonására rámu-

tatnom és végül az egyes missziói munkáágakban elért pozitív eredményekre.

Az 1934. munkaév a 25 éves jubileum jegyében folyt le. A munka talán azért indul meg erősebb lendülettel, mert őszinte volt a bűnbánat és a bűntudat. A budapesti jubileumi előadás sorozaton kívül ebben az esztendőben indul meg a Missziói Gyermekszövetség és rövid időn belül ezernél több gyermek fejt ki aktív keresztyén életet a misszió érdekében. Fiókegyeleteink is erőre kapnak és Gáncs Aladár titkár önfeláldozó szeretete sok-sok indíttást nyújt mindenfelé. Ekkor vállalja a szarvasi fiókegyesület egy indiai bibliásasszonynak (Puspama Vadayanakam) eltartását. Ekkor adja ki az egyesület viszonyítva a legtöbb iratát és traktátusát és ekkor kezdi erősebben szívén viselni a hazai belmissziót. Nemcsak külmissziói, hanem általában missziói és ébresztő irodalmunk ekkor lendül fel és irat-terjesztésünk is aktivitása által kívánja szolgálni a lelkek ébresztését.

(Folytatjuk.)

A tambarami világkonferencia.

(Dr. Mott János üdvözlőbeszéde, dec. 12.)

Több mint 70 különböző nemzetből vagy országból jövünk. Így a világmisszió legszélesebb körű képviselete vagyunk. Utazásaimon majdnem mindegyik itt képviselt országot meglátogattam s ezért otthonosan érzem magamat önök közt. Fontosabb azonban, hogy ezen a konferencián megtapasztalhassuk a Krisztusban való egységet. Rendkívül nehéz külső körülmények között vagyunk együtt; nyugtalanok a lelkek; népek háborúskodnak; a légkör bizalmatlansággal, félelemmel és bizonytalansággal van telítve. De mi itt Tambaramban mégsem a csüggedés jegyében találkozunk; hanem az Isten előtti megalázkodás érzésében, hogy az itt képviselt egyházak közt egy sincs, amelyik csak tizedrészét is megtette volna abbéli kötelességének, hogy a ránk súlyosodó gondokat eloszlassa. A konferencia a mi Urunknak ama két hatalmas kijelentéséhez tartja magát: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” és „Én,

ha felemeltetem e földről, mindene-
ket magamhoz vonzok”. Ez az összejövetelünk épen azért vált szükségessé, mert a világ tele van nyugtalanossággal, bizonytalansággal és nyitott kérdésekkel; mert a jelenkor sokféle missziói kérdésére egyetlen egyes egyház vagy missziói társulat sem tud megfelelni.

Az elmúlt esztendőben tartott vagy a jövő évben tartandó különböző konferenciák között a tambarami világkonferencia a legkimagaslóbb jelentőségű. Mert ez az első, amely Európa, Északamerika és Ausztrália régebbi egyházainak képviselőit Ázsia, Afrika, Latin-Amerika és a Deltengeri szigetek fiatalabb egyházainak képviselőivel teljes egyenjoguságban hozza össze. S ez jól van így. A világmisszió a jelenkor legnagyobb és legfontosabb világmozgalma. Csak nagy vonaliban lehet átgondolni.

A tambarami konferencia órási méretű lehetőségeket kínál.

1. Ez áll legelsőbbben középponti feladatunkra. Mi, a régi és a fiatal egyházak képviselői egyértelműsége akarunk eljutni azokat a legközelebbi lépéseket illetően, amelyeket az egyház felépítése és a keresztyénség terjesztése érdekében tenni kell. Szem előtt kell tartanunk, hogy egész tanácskozásunk középpontjában az egyház áll. Itt semmiféle megszorítás nincs helyén.

2. Nem lehet megszorítás abban sem, amit Isten konferenciánkkal végezni tud. Ebben a csodálatos Indiában, a maga elbűvölően szép természetével és művészetével, ősrégi nagy hagyományaiival, megszámlálhatatlan népességével, ebben az országban, amely a nagy vallásoknak és kultúráknak kiváltképpen való otthona, olyan emberek közt vagyunk, akik a vallások iránt mélyeséges tisztelettel viseltetnek s egyszersmind nagy vallási türelmességet gyakorolnak, egy melegszívű, nemes, lovagias, békeszerető nép közt. A keresztyénség Indiában nem idegen vallás. Itt találjuk az ősi szír egyházat, De a keresztyénség itt növekszik ma is olyan mértékben, mint sehol másutt. Másfelől India az az ország, ahol a szegénység, a szenvedés és a teher akkora, mint sehol más országban. Valóban, itt Indiában megtalálunk minden problémát, amelyek már foglalkoztattak bennünket és sok olyant is, amely előttünk egészen új. Ami azonban ezt a konferenciát minden résztvevőre különösen fontosá teszi az az, hogy a mai India a keresztyén tapasztalatoknak, munkamódoknak és vállalkozásoknak legtanulságosabb laboratóriuma. Igen hálásak vagyunk a tambarami Keresztyén Kollégiumnak, hogy ajtajait előttünk megnyitotta. Ez a Kollégium a teremtő energiáknak, a bölcs vezetésnek és az önzetlen munkának a központja.

3. És azután az időpont, amelyben összejövünk. Mindezekben az esztendőben én a keresztyén mozgalom számos konferenciáján vettem részt a világ különböző részein, de egyiket sem tartották olyan időben, amely a maival összehasonlítható lenne. A tambarami konferenciát három-négy esztendeje tervezzük; eredetileg Hangcsauban, Kínában, kellett volna végbemennie. Az utóbbi hónapok eseményei azonban szükségessé tették Indiába helyezését. Gondolunk a távoli és a közeli Keletre, Afrikára és Európára. Gondolunk az

utolsó három év csodálatos fejleményeire Indiában, amelyek jellemzőbbek, mint az előző harminc év fejleményei. Az e fajta konferencia soha nem volt szükségesebb, mint ma.

4. Tambaram határtalan lehetőségeit akkor érzékeljük, ha azokra a követelményekre gondolunk, amelyeket irányunkban úgy a világ, mint az egyházak támasztanak. A világban gondolok arra az erőszakos érintkezésre, amelybe a primitív fajok a magasabb civilizációval kerülnek, a régi értékes hagyományok és intézmények összeomlására, az erkölcsi eszmények és tekintélyek széleskörű felbomlására, új bálványok és a keresztyén hit új ellenségei korszakának felléptére, a vallásszabadságot való harc szükségességére, arra a tényre, hogy a nyugaton csakúgy mint a keleten a keresztyén üzenet egy nem-keresztyén világgal került szembe.

○ Azonban az egyházak irányából is sok kérdés foglalkoztat bennünket. Nagy, állandó probléma a fiatal egyházaknak, mint a világra szóló keresztyén testvériség egy részének a kiépítése és megtartása. Ebben a fent vázolt környezetben az egyház hogyan éljen, növekedjék és terjedjen világhódító és világtalalkító erővel? Veszedelmek fenyegetnek félig megtért egyházak részéről. Súlyos veszedelmet kell látnunk abban, hogy a beszűremlő tévhit, babona és keresztyénség alatti istenfogalom a keresztyénséget felhigítja vagy megahamisítja. Gondolunk azokra a mozgalmakra is, amelyeknek célja a missziói munka gyökereinek az elvágása, amennyiben magának a keresztyénségnek a gyökereit fenyegetik. Szükségesnek mutatkozik az egyház gazdasági, anyagi alapjára vonatkozólag is a józan megfontolás és áldozatkész cselekvés. És azután: eljött az ideje, hogy hangos felhívást szólaltassunk meg az evangelizáció, az evangéliumnak átfogóbb hirdetése érdekében. És ez a mi fő feladatunk. Azután ott áll előttünk a legmagasabb probléma: a keresztyénség egysége, az egyházak világkonferenciája, amelyen a fiatal egyházaknak súlyos mondanivalójuk lesz.

5. Végül gondolni akarunk segélyforrásainkra. Hasonlítsuk csak össze a keresztyének jelenlegi számát korábbi évszázadok és évtizedek számaival. Állítsuk szemünk elé azt a szervező hatalmat, amely nekünk rendelkezésünkre áll. Gondol-

junk tudásunknak és tapasztalatunknak a missziói történelem folyamán bekövetkezett gyarapodására, keresztyén közösségeink értékes örökségére az áldozat terén. Gondoljunk a felbecsülhetetlen cselekvő vagyontételre, az itt képviselt missziói mezőkőn megvalósult diadalmos előtörésére az evangéliumnak. Mély alázattal és egyúttal szilárd elhatározással gondoljunk kihasználatlan segélyforrásainkra: Isten nagy cselekedeteire, a kereszt győzelmeire, a keresztyén életfojtotás csodáira és azokra az ellenállhatatlan erőkre, amelyek a Szentlélek által hatolnak az emberi életbe. Az örökéletnek ezen erői még nincsenek kimerítve, ezek kimeríthetetlenek. Adja Isten, hogy ezen a konferencián létrejőjön az az alap, amely emberi oldalról lehetővé teszi Isten teremtő erejének megnyilvánulását!

Komoly meggondolás az, hogy a Tambaramban mutatkozó lehetőségeknek egyetlen korlátja önmagunkban található. Azért akarjuk magunkat megvizsgálni és az imádkozásnak szentelni. És emlékezni arra, hogy az egyház legrégebb napjaitól mind máig a Krisztus nagy tetteit az emberi gőg tette hatástalanokká. Közülünk azok, akik megszokták a konferenciákon való közreműködést, vigyázzanak, óvakodjanak egy lappangó veszélytől, attól t. i., hogy többé semmi isteni intelemre nem ügyelnek s hozzáférhetetlenekké válnak Isten Lelkének intései és indításai számára.

Gondolok arra az ismert kifeje-

zésre: „teremtő órák Istennel“. Vajha a Tambaramban együtt átélt órákat ilyen valóban teremtő óráknak nevezhetnénk el! Ennek a célnak elérésére ebben a sokféle nemzetből, fajból és közösségből összesereglett gyülekezetben mindegyikünk tördölkék a többiekkel, Krisztus szabálya szerint, hogy azt cselekedjük másokkal, amit akarunk, hogy mások cselekedjenek velünk. A jelenlevők fele nyugatról jött. Mi a feladatainkat a kelet szemével szeretnénk meglatni s a kelettől akarunk tanulni. A legfontosabb pedig az, hogy valamennyien eljussunk a Krisztusban való igazi, tudatos és elpusztíthatatlan testvériségre.

Minden okunk megvan a reménykedő örvendezésre. Ha úgy látszik is, mintha az egész világot nagy félelem árnyékolná, mi keresztyének nem felejtsük, hogy mi nagy bizakodásra és nagy reménységre kaptunk felszólítást a mi Urunk szava szerint: „E világon nyomorúságtok léssen; de bizzatok: én meggyőztem a világot“.

Amire pedig ezekben a korlátlan lehetőségeknek ezen nevezetes napjaiban mindenekelőtt rá kell eszmélnünk az, hogy figyelmező szívvel és felelősségünk tudatában álljunk Isten színe elé. Ő akar hozzánk szólni. Ne felejtsük, hogy az imádság nem magánjelenet, hanem párbeszéd. Összejöveteleinket két ige hassa át: „Istenben nyugodjál meg és csendesülj lelkem“ és „Szólj Uram, mert hallja a te szolgád“.

Kunos Jenő a földközi tengeren.

(Részletek egy levélből.)

Itália fénylő napja alatt.

Gyönyörűek az Alpok. Kiemelkedő havas hegycsúcsok, mély völgyek között kanyarog tova vonatunk. A nap már akkor is ragyogóan süttött, de milyen kellemes érzés volt az, amikor este 11 órakor Velencében az állomásról kilépve megütött a langyos esti levegő.

Később még érdekesebb az út. Balról a vonatablakból itt ott havas tetejű hegyeket láttam, jobbra a tenger partján fürdőruhás emberek. Fönt a hegyeken még hideg van, lent a parton pedig már meztlábás em-

berek kapálnak veteményes kertekben, ahol pálma, citrom és narancsfák díszlenek. A gyümölcsök elő-elő villannak az örökzöld lombok közül.

Sokszor olyan nehezen értjük meg és hisszük el, hogy van örökkévalóság. De mikor láttam, hogy Istennek vannak teremtményei, amelyek mindig az év minden szakában zöldek, frissek, akkor arra gondoltam, hogy hogyné volna örökkévalóság, ahol nincs változás, vagy változásnak árnyéka. Isten megmondotta, hogy van örökkévalóság, ahol a nap a Krisz-

tus még sokkal fénylőbben ragyog, mint a gyönyörű Itália ragyogó, fénylő napja.

A hajón.

Marseilleben találkoztam a másik két finn misszionáriusnővel. Együtt utazunk. Az utasok nagy része angol. Köztük van néhány misszionárius is, sőt olyanok is, akik Kínában dolgoztak már. Két apáca is útban van Japán felé. A többiek amerikai misszionáriusnők, akik Indiába mennek. Ilyen módon több, mint tizen vagyunk misszionáriusok. Esténként együttesen fogunk bibliaórákat tartani.

A hajó neve Corfu, 15000 tonnás.

Reggeltől kezdve látszottak Szicília partjai. Már el is tűntek. Közeledünk Málta szigete felé, ahol kikötünk. (A levelet is itt adta fel.)

Az első vasárnap a tengeren.

Ma háromnegyed 11-kor istentiszteleten vettünk részt, amelyet a hajó kapitánya végzett. Az első osztályú étteremben gyülekeztünk össze, ahová belépve az asztalokon angol nyelvű énekes és imádságos könyveket találtunk. Az éneket harmóniummal és gordonkával kísérték. Oltár nem volt, de kis szószék féle igen. Elöl az angol zászló díszítette, hátul térdeplővel volt ellátva. Az imádságokat az istentiszteletet végző kapitány térdelve mondotta. A mai nap epistolai szent leckéjét azonban nem ő, hanem az egyik tiszt olvasta fel. Különben az istentisztelet menete a miénkhez hasonló felépítésű. Prédikáció nem volt. Az angol himnusz eléneklése után offertórium volt a tengerész misszió javára.

Legközelebb Port Saidból küldök levelet.

Missziói imaóra.

1939. évi jelmondatunk: „Mindent, amit csak cselekesztek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjetek, hálát adván az Istennek és Atyának Ő általa“. (Kol. 3, 17.)

A Misszióegyesület tagjai és a misszió barátai minden hónap második keddjén, tehát most: március 14-ikén, missziói csendes órát tartanak. Vagy csoportokban, vagy ha erre nem nyílik alkalom, magányosan.

Március havi órákon elmélkedjünk *Isten békességéről*.

„Isten békessége, mely minden értelmet felülhalad, megőrzi sziveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.“ Fil. 4, 7.

„Azért beszéltem ezeket néktek, hogy békességetek legyen énbennem.“ Ján. 16, 33.

„Krisztus a mi békességünk.“ Ef. 2, 14.

Február havában Isten nagy kegyelmét mutatott irántunk. Misszióegyesületünk 30 éves jubileuma áldott ünnepség és konferencia keretében folyt le Budapesten az Üllői úton. Megtapasztalhattuk, hogy Egyesületünknek mennyi jóbarátja van. Ugyanakkor Kunos Jenő kibocsátása a kínai munkamezőre, a finn testvérek közé mindnyájunkat hálára indított Isten iránt, aki ezzel sokak buz-

gó imádságára adott feleletet. Győrrött Kunos Jenő bucsuztatása zsúfolt templomban közeli és távoli barátok részvételével és felszólalásával történt, február 14-ikén. Mindez arra indít bennünket, hogy befogadjuk szívünkbe a világ nyughatatlan hánykolódása közepette is azt a békességet, amelyet Isten ad és amely minden értelmet felülhalad. Isten, aki így megmutatta irgalmát és gondviselését, biztos támaszunk és segítségünk marad ezután is, ha hívek maradunk hozzá és engedelmessé válnak neki.

Megkezdődött a Bőjt, a Krisztus értünk való szenvedéséről való megemlékezésnek áldott ideje. Könyöröngjünk mennyei Atyánkhoz, hogy Egyszülött Fiának értünk elszenvetett kínjai és értünk ontott drága szent vére ne vesszenek rajtunk kárba, hanem adjanak nekünk lelki békességet, hogy teremhessük a békeség gyümölcseit Isten dicsőségére, uralmának terjesztésére.

Sokan nem is sejtik, micsoda borzalmakkal, bűnökkel és szenvedésekkel jár a háború Spanyolországban és Kínában. Fényképfelvételek és jelentések számolnak be a háboruskozás okozta nyomorról és testi-lelki gyöttrődésről. Adjunk hálát Istennek, hogy mi elkerülhettük mindeddig a

háborút s élvezhetjük a béke áldásait. Milyen jó volna, hogyha az emberek tudnák, hogy milyen nagy áldás a béke s szívből örülnének Isten ezen jó ajándékának, ahelyett, hogy minden alkalmat csak elégedetlenségre és zúgolódásra használnak ki! Mi lenne itt, ha a háború tényleg kitört volna!

Ima: Mindenható Isten, embereknek és nemzeteknek gyógyító Orvo-

sa! Lásd meg a világnak és egyháznak sokféle baját és küzdelmeit. Nyujtsd ki gyógyító karodat és orvosold a sokféle betegséget és gyengeséget itt a világban. Mi Urunk Jézus, Krisztus, világ Megváltója! Vonz mindenedet magadhoz és egyesíts embereket és népeket a szeretetnek és békeességnek kötelékében, szent testvériségben. Amen.

H I R E K.

Misszióegyesületi tanácsülés. A Misszióegyesület tanácsa február 2-án Budapesten ülést tartott. Jelenvoltak: dr. Molnár Gyula és Németh Károly elnöklelte mellett Antal Károly, Bárdy Ernő, Danhauser László, Drenyovszky János, Harmati Béla, dr. Hilscher Zoltán, Hüttl Ármin, Jávör Pál, Fancsali Joób Olivér, Kunos Jenő, Rimár Jenő, Szabó József, Túróczy Zoltán, dr. Zelenka Frigyes, továbbá dr. Csengödy Lajos és Szenczy Gábor. Az ülés főleg a Kunos Jenő kínai küldésével kapcsolatos különböző ügyeket tárgyalta meg s a közgyűlés elé a következő, a közgyűlés által is elfogadott határozati javaslatot terjesztette: „A közgyűlés egyhangú határozattal kimondja, hogy Kunos Jenő evangélikus segédlelkészt, mint a Misszióegyesület misszionáriusát, vállalva érette úgy a kezdő lelkészi javadalomnak megfelelő anyagi javadalmazást, mint a nyugdíjintézeti járulékokat, a kínai missziói munkaterületre kiküldi, akként, hogy egyelőre a finn missziói társulat munkamezején való szolgálatra engedi át; azzal a fenntartással azonban, hogy a nevezett testvéregyesület, míhelyst arra a lehetőség megnyílik, Kunos Jenőnek önálló területet fog átengedni olykép, hogy az a magyar Evangélikus Misszióegyesület területévé váljék.” —

Megbeszélés tárgyát képezte egy utazó titkári állás szervezése, amelyet a tanács elvben helyeselt s a közgyűlés erre vonatkozólag szintén úgy határozott, hogy elvben hozzájárul; az ügy személyi és anyagi oldala még elintézetlen.

Kunos Jenő február 14.-én tartotta Győrött esküvőjét Liesche Natáliával; a szertartást D. Kapi Béla püspök

végezte. Azzap este a győri gyülekezet templomi ünnepély keretében búcsúztatta el Kunos Jenőt. Az ünnepélyen a karéneket Fodor Kálmán győri karnagy vezette. Rövid beszédeket mondtak Németh Károly, dr. Deák János, Pietilá Hannu, Danhauser László, Rácz Sándor, dr. Györffy Béla; Túróczy Zoltán bejelentette a különböző üdvözléseket; Kuños Jenő meghatott szavakban vett búcsút a gyülekezet-től. Az ünnepély elején Szabó József, végén Túróczy Zoltán imádkozott. A templom zsufolásig tele volt s az ünnepély után sokan búcsúztak még el személyesen. Offertórium 10.160 P volt. Kunos Jenő február 15-ikén hajnalban indult Hegyeshalom felé Marseilleba, hogy ott hajóra szálljon.

XI. Piusz, a római katolikus egyház feje (1857—1939), aki XV. Benedek utódeként 1922-ben ült a pápai trónra, február 10-ikén meghalt. Uralkodását jellemzi a „katolikus akció”, amelyet megindított az egész világon a pápás egyház világuralmának terjesztése és erősítése érdekében. A tulnyomóan protestáns jellegű országokban is nunciaturákat és delegaturákat állított fel, hogy az ellenreformációt ezekben az országokban is erőteljesen megindíthassa. A külmiszsiói munka is erőteljes lendületet vett alatta; a külmiszsió munkájában három dologra helyezett nagy súlyt: a lelkipásztorkodásra, a szeretetmunkára és a tudományos képzésre; az utóbbi célból egyetemeket és főiskolákat állított fel különösen Kínában és Japánban, hogy a nemkeresztény országok vezető rétegeit megnyerje a római katolicizmusnak. Olyan nagy súlyt helyezett az előkelő osztályok megnyerésére, hogy a Propaganda

Fide 1936. évi rendeletei megengedték, hogy a római katolikus keresztyének a sinto és konfuciánus jellegű államszertartásokon résztvegyenek (Magyarországon nem lehet közös keresztyén ünnepet tartaniok a nemzet történelmének nagy napjain!); és pedig azért, hogy a római katolikusok Japánban és Kínában a magasabb állami tisztségeket is elnyerhessék. A totális államokban politikai hatalomra jutott fajelmélettel szemben hangsúlyozta a keresztyénségnek a fajokon felülemelkedő jellegét s hirdette, hogy a keresztyén szellemiség gyökerében semita jellegű. Az európa civilizációtól függetleníteni akarta az egyházat s azért a külmisszió terén a bennszülött klérust kialakította, püspökök és érsekek kinevezésével. A római katolicizmus tevékenysége XI. Piusz uralma alatt nagy lendületet vett és az egész világon szívosán építette ki a pápai világalalom kereteit. Azonban sok országban nagy veszteségek is érték az ő idejében a római katolicizmust, habár ezeket a veszteségeket úgyesen tudják leplezni és elhallgatni.

Scholtz Ödön, a Misszióegyesület tiszteletbeli elnöke nyugalomba vonult. Sopronban lakik. Nemrég jelent meg tollából német nyelven az ágfalvi egyházközség története, gazdagon illusztrálva, szép kiállításban.

Vasel Matild misszionáriusnő Kínában meghalt. Különösen a kínai vak gyermekek gondozása és keresztyén nevelése körül fáradozott. Kunst Irén után ő a második magyarországi misszionáriusnő, akinek teste Kína földjében pihen.

Vincze Imre győri cukrász használt bélyegekből tavaly hetven pengőt juttatott a külmisszióra. Volt alkalmunk vele beszélgetni. Arra kért, hogy ajánljuk a használt bélyegek gyűjtését s kívánja, hogy az idén ne hetven, hanem hétszáz pengő legyen bélyegekből a külmisszió bevétele.

A zsidókeresztelesekről. A Misszióegyesület február 2-iki konferenciáján Szántó Róbert budapesti lelkész, a konferencia egyik előadója felvette azt a gondolatot, hogy az Egyesület foglalkozzék a zsidók mostani tömeges áttérésének ügyével s foglaljon állást, adjon irányítást. Az alábbiakban közöljük egy olyan lelkésznek a véleményét, aki évtizedek óta dolgozik a zsidómisszióban. Az illető a következőket írja:

„A mai zsidóság keresztség-kriszisében aránylag csekély részben látok érdekmozgalmat. Legalább számomra egészen világos, hogy amögött egy sokkal komolyabb probléma búvik meg: az egész zsidó hitéletnek teljes és végleges csödjé, a vallásos zsidóság összeomlása. Sokan a zsidóság jobb elemeihez tartozók közül érzik ezt, és hogy belső meggyőződéses alapot találjanak, a keresztyénséghez próbálkoznak csatlakozni, bár elég sokszor igen ügyetlenül.

A keresztségre jelentkezőknek hónapokig tartó „próba”-időre utasítását határtalan naivság megnyilvánulásának tartom, ami nem vezet másra, mint a képmutatás kitenyésztesére. Az én tapasztalásom szerint az áttérésnek — megjegyzendő: ha az elfogadjatik — bizonyos gyors energiával, és a hozzátartozó melegséggel kell történni, hogy maradóan eredményre vezessen, tehát értelmetlen halogatás nélkül, mert ez csak a kínzás érzetét kelti. A keresztség rendeltetése nem az, hogy kész hitárut szállítson, hanem hogy kezdő ütem legyen egy új élethez.

Ellenben a lelkészeknek olyan beállítottságuknak kell lenniök, hogy a keresztséget megtagadják, ahol az illetőben a belső ébredésnek semmiféle jelentőségét nem látják. A lelkipásztori ösztön észreveszi ezt. Véleményem szerint a keresztelezésprobléma meg van oldva, mihelyt a lelkészek megtanulták, mikor és hol kell nem-et mondaniok. Minden általánosan formulázott állásfoglalás, különösen elutasító értelemben, könnyen igazságtalanná válhatik.“

Ehhez — a szerzője miatt — nagyon figyelemre méltó véleményhez csak annyit tartok szükségesnek hozzáfűzni, hogy részemről igen különösnek találnám, hogyha egy lényegénél fogva misszionálásra rendelt egyház a zsidók áttérésével kapcsolatban elvi aggályokat táplálna, vagy azt gondolná, hogy a zsidók megkeresztelezéséért magát mentegetnie kell. A misszionáló egyház egész történelme folyamán soha sehol nem helyezkedett arra az álláspontra, hogy valakit valamelyik fajhoz való tartozása miatt a keresztyénségtől el kell rekeszteni. Isten üdvözítő kegyelme minden embernek megjelent (Titus 2, 11). A misszióra vonatkozólag az egyház Urának olyan világos és hatá-

rozott parancsa van (Máté 28, 19), hogy attól az egyház senki kedvéért nem tagíthat.

Budapesti előadás-sorozat. Az Üllői-út 24. szám alatt (udvari épület II. emelet) minden hónap második keddjén az imaóra keretében előadások lesznek Kínáról és pedig: 1. A kínai nép vallásai; 2. A keresztyénség Kínában; 3. Korunk missziói munkája Kínában; 4. Az Úr első követe Kínában; 5. Hogyan irányult a finnek tekintete Afrika után Kínára; 6. Orvosmisszió Kínában; 7. Kínai lelkészképzés; 8. A tanítás különböző fokozatai és módozatai Kínában. — Belépődíj nincs; offertórium a külmisszió javára. Iratkeresés.

A Dunántúli Egyházkerületben az elmúlt évben 47 Missziói Gyermek Szövetség működött közel kétezer taggal. Gyermekszövetségeink egyházmegyénkénti megoszlása a következő: Győri egyházmegyében 4 szövetség, 272 taggal: Felpéc, Győr, Lébény, Mórchida gyülekezetekben. Kemenesaljai egyházmegyében 6 szövetségünk volt 218 taggal a következő helyeken: Alsóság-Köcsk, Boba, Cellődömök, Duka, Gércse, Ostffyasszonyfa. Soproni alsó egyházmegyében: Alszopor, Bük és Nemeskőren volt 3 szövetségünk, mintegy 180 taggal. Soproni felső egyházmegyében 1 szövetség van Sopronban 70 taggal. Somogyi egyházmegyében Nagykanizsa 24 taggal. Tolna—Baranya—Somogyi egyházmegye területén 4 gyülekezetben, 272 taggal: Csikóstóttós, Dombóvár, Egyházaskozár és Pécs. A Vasi közép egyházmegye minden anya- és leánygyülekezetében, 24 helyen volt szövetségünk több mint 800 taggal. Alsóronök, Hegyháthodász, Hegyfalu, Jákfa, Körmend, Kőszeg, Meszlen, Acsád, Nádasd, Nemescső, Kőszegdoroszló, Órimagyarósd, Püspöktamási, Rábabogyszló, Rábafüzes, Répcelak-Csánig, Sárvár, Nemeskolta, Szombathely, Szentgotthárd, Szarvaskend, Uraiújfalu, Zsédény gyülekezetekben. Veszprémi egyházmegyében: Bakony-szombathely, Dabrony és Sur gyülekezetekben, Zalai egyházmegyében pedig Alsódörgicsén van gyermekszövetségünk.

A beérkező tudósítások alapján külön is fogunk ismertetéseket hozni az egyes szövetségek működéséről.

A meszleni és acsádi Missziói Gyermek Szövetség az elmúlt évben is igen

élénk, tevékeny és áldásos munkát végzett. Meszlenben a jelen iskolai évben 24, Acsádon pedig 20 tagja van. Külmissziói órák havonta tartatnak, amikor a gyermekek sokat hallanak a missziói munkáról és imádkoznak érte. Különösen megható azonban az a nagy áldozatkészség, amellyel a gyermekesereg a misszió ügyet felkarolja. Hadd beszéljen róla néhány számadat. 1938-ban 38 P 2 fillér; az 1939-ik évben pedig eddig 19 P 16 fillér értékű missziói bélyeget vásároltak a gyermekek. Nem ritka eset, mikor egészen szegény gyermekek 60—80 fillér, vagy 1 P ára bélyeget elvisznek egyszerre. Minden évben, husvétkor, így ezidén is a Szövetség Műsoros missziói estét rendez az ifjusági házban, melyen igen nagy számmal vesznek részt a felnőttek is, sőt más vallásúak is. Hogy a gyermekek adakozó kedvét ébren tartsák, ilyenkor a műsor keretében tárgysorsjáték van azon gyermekek számára, akik évente legalább 1 P-t adnak a misszióra. Mivel pedig Meszlenben az nem igen fordul elő, hogy valamelyik gyermeknek ne lenne meg az 1 P értékű bélyege, így szinte kivétel nélkül, minden gyermek, — a mult évben 36 — részesült jutalomban. A jutalom tárgyakat részben összegyűjti, részben a várható bevétel terhére veszi meg a vezetőség. Az elmúlt évben, az ezen felül megmaradó pénzből még egy szegény szórványkonfirmandust is felruházott a Szövetség.

„Serkenj föl, aki aluszol“ címen Scholz László budapesti vallásánár állított össze Gáncs Aladár hátramaradt kézírataiból egy 216 oldalas könyvet, amely a Misszióegyesület kiadásában, mint jubileumi kiadvány jelent meg. Scholz László három csoportba sorolja a kiadott kéziratokat: Az ébredés teológusa; Ébresztő igehirdetés és Éber testvér; végül pedig Gáncs Aladár életét és munkáját ismerteti. A könyvben két kép van: Gáncs Aladár arcképe és Gáncs Aladár sirja a Kerepesi-uti temetőben, amely fölél a Misszióegyesület állított síremléket. Gáncs Aladár 1935. december 11-ikén halt meg 44 éves korában. Lelkészi működése 20 évet ölel fel. Komáromban, Székesfehérváron és Budapestben működött mint lelkész és vallásánár. Azonban életének hatása messze túltérjedt azokon a hivatalos kereteken, amelyeket állásá-

nál fogva betöltött. Egyik nagy munkása volt az evangélikus egyház lelki ébredésének. A Krisztus Lelkének aláztos és engedelmes eszköze, a reá-bízott talentumok hűségese sáfára, önmagáról megfeledkezve magvető s mindenki irányában a legszentebb felülsséget érző pásztor. Mindazok, akik ismerték, akik személyes érintkezésben álltak vele, áldást nyerhettek tőle. Róla elmondható, hogy tiszta és bővízü forrás volt, amely életet és virulást vitt sok lélek sivatagába. Utmutató volt a Krisztushoz. Barátja volt az embereknek a szó legnemesebb értelmében; és barátsága bátor volt megkérdezni azt is, hogy megtért, Krisztushoz tért ember vagy-e. Evangélikus egyházunk sok vonása az ő kezével, szeretetével és buzgalmával rajzolódott rá egyházunk világháboru utáni lelki arcára. Kéziratai, amelyek ránkmaradtak s amelyeket Scholz László olyan nagy szeretettel és hozzáértéssel állított egybe, nagyon értékesek és adatokat szolgáltatnak, bevilágítanak Gáncs Aladár lelki műhelyébe, az ébredés történetébe. De amikor ezt a könyvet a legmelegebben ajánlom mindazoknak, akik ezeket a sorokat olvassák, kettőt megjegyzek: Először is azt, hogy ezek az irások nem pusztán történeti dokumentumok és adalékok, hanem azokból még ma is ébresztő, hiterősítő hatás árad az olvasóba. A másik pedig az, hogy az olvasó iparkodjék a szavakban, mondatokban és a sorok között mindig ottlárni Gáncs Aladár szelid arcát, érezni meleg, szerető és gondoskodó szívét; mert Gáncs Aladár az írásaira nagy gondot fordított, előadásait értekezéseit stílus szempontjából is minél tökéletesebben akarta kidolgozni, de a legnagyobb volt és a legmélyebb hatást érte el személyisége és szent munkának odaszentelt élete által. Aki ismerte, hálás köszönettel veszi majd kezébe ezt a könyvet, amely egy hű és jó embert, egy szerető barátot örökít meg. Aki nem ismerte, iparkodjék ebből a könyvből megismerni Krisztus egyik hű szolgáját és az evangélikus ébredésnek egyik érdemes munkását

N. K.

A Missziói Káté megjelent. Ismereti a misszió alapvető kérdéseit, rövid tájékoztatót ad a bel- és külmiszió eredményeiről. Ára 20 fillér; csoportos rendelésnél 10% kedvezmény.

— Egyesületünk egyéb újabb kiadványai: „Serkenj fel, aki aluszol“ (Gáncs Aladár-émlékkönyv) ára 3 P; „A Dán-Hallei misszió sirjának üzenete“, ára 20 fillér; „Gabi látogatóban“, gyermekszindarab, ára 20 fillér. Egyesületünk e kiadványai megrendelhetők Torda Gyula lelkésznel, Domony, Pest megye.

Jubileumi előadásorozatban március 14-én félhat órákor az Üllői-uton Detre László tart előadást Kina valásairól; utána Kósa Pál rákoskereszturi lelkész tart írásmagyarázatot.

A norvég kínai misszió épületei Csangszában tűz martalékává lettek. A norvég misszió január végén nyolc új misszionáriust (köztük egy finn orvospárt) küldött Kínába, akik először a peipingi nyelviskolába kerülnek.

A Finn Missziói Társulat január 19-én ünnepelte 80 éves fennállását. A Társulat munkamezeje Afrikában az ambó földön és Kínában van. Az évforduló Isten dicsőítése mellett bűnbánati alkalom volt, amelyen a finn keresztyén nép lelkiismereti kérdéssé tette, hogy elkövetett-e minden lehető Isten országának terjesztésére.

Dán lelkész körútja hazánkban. Bartholdy György kopenhágai lelkész, aki az oxfordi csoportmozgalommal van kapcsolatban, evangelizáló körutat fog tenni hazánkban. Látogatásának időpontja még nincs megállapítva.

A madraszi konferencia, amelyen a keresztyén külmisszió legkiválóbb munkásai vettek részt az egész világról, akkor érheti el célját, hogyha annak megállapításait és javaslatait az egyházak vezetői és tagjai megismerik, megtárgyalják és azok irányában konstruktív álláspontot foglalnak el. Lapunk idei munkaprogramjának egyik fontos eleme lesz a madraszi konferencia ismertetése. Ebben a számunkban a világkonferencia elnökének, dr. Mott Jánosnak megnyitó beszédét közöljük s kérjük olvasóinkat, részesítsék azt megérdemelt, beható figyelemben. Ajánlatos annak a külmissziói imaórán, vagy a bibliáórán felolvasása és esetleg megbeszélése. Ugyanezt ajánljuk a többi, megjelent idevágó cikket illetően is.

A trankebari (India) lutheránus konferencia. A tamberami konferenciát közvetlenül követően a lutheránusok felhasználták az alkalmat arra, hogy az indiai lutheránus misszió leg-

regőbb állomásán, Trankebárban konferenciát tartanak az Indiai Evangélikus Lutheránus Egyházak és Missziók Szövetségének (elnök: Sandegren J. püspök) rendezésében. Ennek a Szövetségnek tizenkét tagja van: Gossner Evangélikus Lutheránus Egyház (alapítási év 1845), Dán Misszió (1864), Amerikai Lutheránus Misszió (1865), Szantai Misszió (1867), Schleswig-Holstein Misszió (1876), a Közép-indiai Tartományok Lutheránus Missziója (877), Tamul Evangélikus Lutheránus Egyház (1919), Andhra Evangélikus Lutheránus Egyház (1927), Kelet Dzsipuri Dán Misszió (1928), Lipcsei Misszió (1706), Egyesült Lutheránus Misszió (1842) és a Svéd Egyházi Misszió (1874). A trankebari konferencián résztvett dr. Ihmels Károly, a Lipcsei Misszió igazgatója; képviselve voltak Dánia, Kína, Kongó, Amerika, Lettország, Svájc, Svédország, Japán stb. lutheránusai. Ez az indiai konferencia mintegy előfutára az 1940-ben Philadelphióban (Amerika) tartandó Lutheránus Világkonferenciának.

25 év Lambareneben. Schweitzer Albert, az orvos, theologus és orgonaművész, lambarenei (Középfrika) működésének 25-ik évét befejezte. A testi és lelki gondozása alatt álló hívei ebből az alkalomból ünnepélyt rendeztek, amelyen beszédekben és énekekben adtak kifejezést köszönetüknek. Schweitzer barátai az egész világon vannak; ezek lehetővé tették neki, hogy a jubileum alkalmából ott az ősvadonban Röntgen-intézetet állítson fel. A japánok egy elektromos orgonát akartak neki ajándékozni, azonban Schweitzer arra kérte őket, hogy a nedves éghajlat miatt álljanak el ettől a tervtől.

A németországi Gusztáv Adolf Egyesület idei közgyűlését Teplitz szudétanémet városban tartja.

A KIE Németországban. A német hatóságok a chemnitzi, plaueni, lipcsei, drezdai, zittai, zwickaui és burgstätti keresztyén Ifjusági Egyesületeket a „nép és állam védelméről“ szóló rendelet alapján feloszlatták és betiltották. Az egyesületek vagyona likvidálás alá kerül.

Krajna. Ebben a volt osztrák tar-

tományban az evangélikusok száma 1938-ban 74.514 lélek. 1938-ban kitértek az egyházból 543-an, betértek 396-an; az előző évek átlagszáma: 77 kitérés és 633 betérés volt. A Németországhoz csatlakozás következtében tehát az egyház veszteséget szenvedett. A házasságok és keresztelések száma azonban nagymértékben emelkedett: 412 esketés volt és 789 keresztelés.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a „Trudel Dorottya élete“ és „Anyák példaképe“ című két női arcképet, amelyek ragyogó példáját adják a teljesen Istennek szentelt életnek. Az „Anyák példaképe“ című könyvecske Trudel Dorottya, a Männedorf-i intézet megalapítójának édesanyjáról ad rövid, de — a gyermeknevelés szempontjából — igen tanulságos életrajzot. Mind a két mű, amely német eredetiben több, mint 16 kiadást ért el, — Szerb Anna fordításában jelenik meg. Az előfizetők a két művet egybekötve fogják kapni. Előfizetési ára, — az összeg előzetes beküldése mellett — fűzve 3.50 P, kötve 4.50 P. Megrendelhető a fordító nevében a 44.940 számú postatakarékpénztári befizetési lapon, vagy a fordító címén: Bpest, IV. Múzeum körút 1.

Gyermekszövetségi hírek. A felpéci Missziói Gyermekszövetség tagjai lehelben búcsúztak Kunos Jenőtől; megígérték, hogy imádkoznak érte és filléreikkel is támogatják kínai munkáját. Ez igen szép volt tőletek, felpéci Szövetségesek! Az Isten áldjon meg titeket és vezetőtöket, dr. Györffy Béla lelkész! — Rác Sándor meszlén lelkész, a Dunántúli Gyermekszövetségek egyházkerületi vezetője a több mint 3000 Gyermekszövetség nevében búcsúzott. Szövetségesek! Iparkodjatok, hogy a számotok még az idén megduplázódjék! Kérjétek a toborzáshoz tagsági jegyeket és bélyegeket az egyházkerületi vezetőktől. Tudjátok, hogy a mi Urunk Jézus miféle szabadságlevelet és ütlevelet állított ki nektek? Ezt: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa.“ Mikor mondta ezt Jézus és hol van megírva? Nézzetek utána!

Kimutatás

a Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Misszióegyesület pénztárába
1939. január 23-tól február 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: 1939-re: Budapestről: Trenka Tamásné 3 (1), dr. Molnár Gyula 3 (1), Radocsay Jenőné 3 (1), Mikler Edit 1 (1), dr. Czukor Gábor-né 1 (1), Plachy Gyuláné 1 (1), Kazár Gizella 3 (1), Dörre Endréné 1 (1), Kohánszky Jenő 1 (1), Molnár Gyula 1 (1), Szabó János 1 (1), Tarczaly György 1 (1), Félix Kelemenné 1 (1), özv. Péczely Lajosné 1 (1), Joanovits Sándorné 1 (1), Lingsch Pál 1, Szu-chovszky Gyula 3, Kozma Gabriella 3, dr. Zelenka Frigyes 3 (1), Héger Jenőné 1 (1), Pohorely Béla 1 (1), Tarcsay Adolf 3 (1), Haluszka Róza 1 (1), Szántó Róbert 3 (1), Falb András 3, Danhauser Rezső 3 (1), ifj. Danhauser Rezső 1 (1), özv. Vásárhelyi Dezsőné 3 (1), Szecsődy Gyula 1 (1), Lantos Ernő 3 (1), Görög Tihamérné 1 (1), Szabó Endre 1 (1), Koritsánszky Ottó 3, Szauer Klára 3, Borostyánkői Imre 3, Steiner Gyula 3, György Hugó 3 (1), Gál Jolán Csepel 3 (1), Korcsok Zsigmond Kisalag 3 (1), Rác Sándor Meszlen 3 (1), Turmezei János Gércse 3 (1), özv. Mikolay Jánosné 1, Emődi Elemér Kecskemét 1, Zászka-liczky Pál Fót 2, Kispestről: Kiss Lajosné 1, Tamaska Gyula 1, Nyári Erzsébet 1, Kherndl Irén 1, Dobos Alajosné 1, Ágner Mária 1, Géch Vilma 1, özv. Darula Sámuelné 1, Márkus Pálné 1, özv. Popelka Béláné 1, Mé-száros Lajosné 1, Simon Lajosné 1, Lipták Dezső 1, Varga Gyuláné 1, Libál Ottóné 1, özv. Kuszy Dánielné Rákoskeresztúr 1 (1), dr. Mesterházy Ernő Nagygeresd 3, Lackner Károly Nagymágócs 1, Mihalovics Samu Bér 3, Kiskörösről: Dicsa Ferenc 1 (1), Lányi Irén 1 (1), Csengődi Imréné 1 (1), Adám Antalné 1, özv. Brooser Móricné Albertfalva 3 (1), Ondrik János Nagylak 3 (1), Milán János Bér 1 (1), dr. Sonnewend Frigyesné Beregtompaháza 1 (1), Pestszentlőrincről: Salfer Károly 3 (1), Ev. Nőegylet 3 (1), özv. Oravecz Jánosné 1, Nagytarcsáról: özv. Fényes Mihályné 2, Verecky Katalin 2, Csielka Katalin 1, Sopronból: özv. D. Payr Sándorné 1, Mayer Ödön 3, dr. Wiczian Jenő 3, Ferenczy Zoltán 1 (1), Németh Sándor 1 (1), Tanítóképzőintézet Ifj. Belm. Egly. 3 (1), Orosházáról: özv. Szász Istvánné

3 (1), Soós Jolán 3 (1), Ifj. Egylet Hatvan 3 (1), Lébényből: Baranyai Mária 1, Tóth Mihály 1 (1), ifj. Grábner János Székesfehérvár 3, Medvegy Máttyás Galgagyörk 3, Szombathelyről: Leánydiákszövetség 3, özv. Ulreich Aladárné 1, özv. Kirnbauer Lajosné 1, Rolkó Gyula Aboony 1, özv. Seitlében Lajosné Apostag 1, Erdős János Magyaróvár 1, Pazár Irén Nyíregyháza 1, Berzsényi Janócsits Miklós Celdömök 3, Regős Emilia Gerendás 3, Mezőberényi II. Ker. Egyház 3, dr. Tóth Miklósné Alsógöd 2, Tiszaföld-várról: Kiss Kálmáné 1, Brózik Ida 1, Németh Vilma Pápa 1, Szende Miklós Lucfalva 1, Kőszeghy Károlyné Esztergom 1, Schrödl Mátyás Levél 1, Wallrabenstein Jakab Budakeszi 3, özv. Ritter Frigyesné Győr 3, Kováts Sándorné Körmenő 3, Alsószeli Egyház 3 (1), Uraiújfalui Egyház 1 (1), Rónay B. Gyula Uraiújfalui 1 (1), Fuchs Pál Iharosberény 3 (1), Varga Ferenc Csorna 1 (1) P.

1938—39-re: Nagyszében Rudolfné Pécs 2, Láng Lajosné Csákvár 2 (2), Bakay Péter Apostag 6 (2) P.

1938-ra: Csákó Gyula Sátoraljaui hely 3 (1), Büki Jenő Mekényes 3 (1), Urbán Arnoldné Erd 3, Gerencsér Zsigmond Mórchida 3, özv. Both Jánosné Budapest 1 P.

1937—39-re: Szokody Malvin Kispeszt 3 P.

Offertórium: Üllői-úti jub. istentiszteleten 23.13, d. u. konferencia alkalmával 39.04, Gerendás 4.50, Sátoraljaui hely 5.21, Budapest-Kelenföld 18.17, Békési egyházmegye gyülekezetei 25.23, Kisterenye 5.10, Ujcsanálós 1.50, Pesti evang. német egyház 27.39, Hüttl Armin útján budai ifj. istentisztelet 10, Szentes 16.70, Kispesti szeretetvendégség jöv. 54.25, Bpest Üllői-úti febr. 14-i külm. óra 9.20, Mezőhegyes 1.62, Csákvár 1.31, Diósgyőr vasgyár 2, Rozsnyó 8.20, Orosházi evangelizációs hét jöv. 35.—, Komárom 4.30, Rimaszombat 5.70, Dunaszerdahely 5.—, Sajógyömör 4.—, Mezőberényi II. ker. egyház 5.44, Oroszlán 1.50, Vácbotyán 1.—, Balassagyarmat külmisz. est 10.71, Vanyarc 2.—, Gecse 1 P.

Adományok: Budapestről: Lukavec Ferenc 2, Kelemen Sándorné 6, dr. Sontágh Antal 2, Lengváry Júlia 1, Nyeste Mihályné 1, Lantos Ernő 1, Révész András 1, Mocsári Jenőné 2, Szauer Klára 1, Borostyánkői Imre 6, Steiner Gyula 1, Trauschenfels Frigyes 2, özv. Kertész Lajosné Várpalota 2, Baranyai Mária Lébény 1, Gércei lelkési hivatal útján 6, Gábler Edit Salgótarján 1, özv. Róza Béláné Nagymágócs 1, Láng Lajosné Csákvár 3, Kosztra Pál Bócsa 1, Diósgyőr vasgyári egyház 6.25, Illauszky Sámuel Budakeszi 1, Nagy Lajos Szentantalfa 1, özv. Seitlében Lajosné Apostag 1, Kürinszky Vilmos Esztergom 1, Dadó Erzsébet Pécs 1, Pazar Irén Nyíregyháza 1, Brandtner Pál Kispest 1, ifj. Marton Károly Kemeneshőgyész 1, Tóth Sándor Székesfehérvár 1, Medzichradzsky Márta Salgótarján 1, özv. Ulreich Aladárné Szombathely 1, dr. Wiczján Dezső Sopron 6, Ondrik János Acsa 4.40, Zámori Lászlóné Cegléd 4, Mayer Oszkár Győr 1, Lehotzky Antal Monor 1, Puskás Jenő Beled 1, Nagy Ernő Nyíregyháza 1, Csapó István Újmalomsok 1, László Károly Jánosháza 0.50, Hornyik József Miskolc 1, Horváth Elekné Mihályi 1, özv. Józsa Lászlóné Kispest 1.50, Asbóth Nővérek Sopron 1, Mátis Ferenc Beled 0.50, Laukó Pálné Soltvadkert 1, Szücs János Sárszentlőrinc 1, Győrben: Mühlhaus Karolin 2, Balla Erzsébet 1, Weinhardt Erzsébet 7, özv. Ritter Frigyesné 2, Malzl Teréz Pécs 1, Csömöri egyház 1, Kováts Sándorné Körmend 1, Alsószelii egyház 1, Horváth Sándor Duka 1, Havay Jenő Balassagyarmat 1 P.

Perselygyűjtés: Budapestről: Horusitzky Henrikné 27.20, Szauer Klára 31, Scholtz Ödön Sopron 2.56, Korcsek Zsigmond Kisalag 2, Székesfehérvári egyház 5.15, Lébényből: Kovács Irma 1.54, Stinner Mihály 1.08, Tóth József 1.15, Szebik György 2.97, Drenyovszky János Kispest 6.71, Mezőhegyesről: Jancsó Bertalan 1.50,

Horváth Imre 5.60, Kocsis István 4.20, Huszár József 0.94, Hámori János 1.50, 237-es sz. persely 3, Meszlen: Rác Anna 2.60, Kocsis Irén 1.29, Takács Gáborné 1.28, Károvcics Sándorné 4.57, Takács Gyula 0.73, Prépost Pálné 1.04, Borbély Lászlóné 4.34, Borbély Lajosné 1.62, Gyurácz Jánosné 1.16, Kubovics Lajosné 0.22, Szabó Éva 1.43, Fejes Lajosné 1.31, Acsád: Abraham Katalin 1, Dénes Margit 2.14, Barki Rózi 1.72, Horváth Lenke 1.96, Török Margit 3.68, Barki Kálmán 1.96, Barki Gézané 4.41, Kovács Margit 0.93, Kovács István 1.13, Tóth Mihály Lébény 1.56, Klausner József Győr 9, Albertirsai bibliőrak 8.60, özv. Winter Adámné Mezőberény 20.80 P.

Gyermekszövetség gyűjtése: Gáncs Mária, Aladár, Magda Budapest 3, Szombathely 7.40, Lébény vas. isk. 0.95, Orosháza 9.50, Bárány L. tanítványai Pápa 3.74, Buza Jánosné tanítványai Zsedény 3, Hell E. vas. isk. növ. Albert-Irsa 6.78 P.

Bélyegért: Alsózopor 8.28, Győr 16, Boba 4.14, Gérce 3.72, Ostffyasszonyfa 1.52, Drenyovszky J. tanítványai Kispest 16.64, Arnót 2.32, Veszprém 7.40, Uraiujfalu 3, Nagykanizsa 10.80 pengő.

Indiai bibliás asszony eltartására: Szarvas missz. fiókegylet 82.02 P.

Kunos Jenő utiköltségeire és kínai missziójára: Bpest-Angyalföldi bibliőrak perselye 8.02, Tasnády Józsefné 10, D. dr. Raffay Sándor 100, Társ-úti bibliakör 20, dr. Varsányi Mátyás 500, Kövecses Tóth József Lébény 1, Atom Mezőnagymihály 3, ifj. Grábner János Székesfehérvár 2, Csete György Pápa 1, Makovinyi Pál Balassagyarmat 2, Nagytarcsai egyház 12, C. E. Szövetség Nyíregyháza 40, Zarándi Attila Budapest 1, Szent Istvány Marga Kassa 10 P.

Mohamedán misszióra: Szent Istvány Marga Kassa 10 P.

Árva javára: Zarándi Attila Budapest 1 P.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1939. február 22.-én.
Csekkszám: 16.188.

Rimár Jenő pénztáros,
XIV., Gizella-út 28.
Telefon: 4-97-189.